

aan Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat
datum 16 januari 2024
betreft Reactie van de Nederlandse Vereniging van Banken (NVB) op de
'Beleidsmatige wijziging Regeling groenprojecten 2022'

Consultatiereactie

De Nederlandse Vereniging van Banken (NVB) reageert met deze brief op de internetconsultatie 'Beleidsmatige wijziging regeling groenprojecten 2022'. Het oplossen van de klimaatcrisis is één van de grootste uitdagingen van onze tijd. De NVB en haar leden zetten zich maximaal in om de verduurzaming van de samenleving te versnellen. Samen met hun klanten en partners werken duizenden bankmedewerkers iedere dag aan een duurzamer Nederland.

De keuzes die het ministerie van IenW heeft gemaakt op het vlak van circulariteit, baren ons zorgen en beperken de positieve impact van groenbanken en groenfondsen via de Regeling groenprojecten (hierna: Groenregeling). Het ministerie van IenW heeft de groenbanken en groenfondsen niet in een eerder stadium betrokken bij het voorliggende wijzigingsvoorstel en beide hebben al eerder laten weten dat de voorstellen praktisch niet uitvoerbaar zijn.

Naast de effecten van de Overbruggingswet box 3 en een wijziging van de fiscale vrijstelling van de Groenregeling, worden met de aangekondigde verscherping van de financieringscriteria de uitvoerbaarheid en dus het succes van de Groenregeling nog verder beperkt. We zijn eerder dieper ingegaan op de gevolgen van de aanpassing van de fiscale vrijstelling – in een brief die u op 27 november 2023 van de NVB heeft ontvangen.

In een evaluatie van een aantal jaar geleden beschreef de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO) de Groenregeling als een zowel efficiënte als effectieve regeling. Wanneer alle recente ontwikkelingen samenhangend in ogenschouw worden genomen, dan lijkt het er eerder op dat de Groenregeling efficiënt en effectief irrelevant wordt gemaakt. Wij vragen dan ook graag uw aandacht voor de volgende punten:

- **Eisen voor zonnepanelen bijzonder uitdagend door enorme stap in het eisenpakket**
Tot 99% van de aanvragen in de categorie fotovoltaïsche cellen/panelen voldoet niet aan de nieuw voorgestelde productgarantie in combinatie met de vermogensgarantie. Voor slechts enkele aanvragen die de groenbanken en groenfondsen hebben behandeld, is het duidelijk dat de zonnepanelen geen fluor (PFAS) bevatten. Wij verwachten dat het geboden alternatief maakt dat er weinig tot geen groenverklaringen in deze projectcategorie aangevraagd kunnen worden c.q. aan de voorwaarden zullen voldoen. De NVB pleit voor het behoud van de huidige garantie-eisen en om vooralsnog de PFAS en circulariteitseisen te laten vervallen.
- **Windturbine-eisen onnodig complex, niet passend bij met name kleine investeringen**
De aanscherpingen voor kleinschalige windturbines (ook wel 'boerderijmolens') zijn erg complex. Het is onduidelijk hoe leveranciers, zoals Windmolens op Maat en EAZ Wind, moeten

aantonen dat er in het ontwerp en in vergelijking met de markt aantoonbaar meer rekening wordt gehouden met een circulair ontwerp, circulair materiaalgebruik en/of het gebruik van hernieuwbare materialen. De NVB maakt zich zorgen over de praktische uitvoerbaarheid en de communicatie met klanten en leveranciers. Met name 'boerderijmolens' zullen niet meer voldoen aan de voorwaarden van de Groenregeling. Het zijn juist deze wat kleinere lokale energie-initiatieven die onmisbaar zijn in de energietransitie. Ze zorgen ervoor dat ook lokale overheden hun klimaatdoelen kunnen realiseren en omdat het projecten zijn die meer verbonden zijn met lokale gemeenschappen, kan het ook het draagvlak voor de energietransitie vergroten.

➤ **Kansen voor renovatie van gebouwen met een industriefunctie onderbenut**

Het aantal afgegeven groenverklaringen in deze categorie is zeer beperkt, wat maakt dat de groenverklaring hier duurzame renovaties onvoldoende stimuleert. De NVB adviseert het zoeken van aansluiting bij de MIA/VAMIL (E 6121 en E 6116) door als voorwaarde voor duurzame bouw te hanteren:

- Voor een gerenoveerd gebouw(deel): een minimale score van 55% op het aspect 'Asset' van het keurmerk voor duurzame vastgoedobjecten (BREEAM-NL-In-Use, versie 6) van de Dutch Green Building Council of GPR Gebouw 4.4 Bestaande Bouw met een score van ten minste 7,0 voor de thema's Energie, Milieu, Gezondheid, Gebruikskwaliteit, Toekomstwaarde en Proceskwaliteit.
- Voor een grootschalig gerenoveerd gebouw(deel): een minimale score van 70% van het keurmerk voor duurzame vastgoedobjecten (BREEAM-NL Nieuwbouw en Renovatie 2014) van de Dutch Green Building Council of GPR Gebouw 4.4 met een score van ten minste 8,0 voor de thema's Energie, Milieu, Gezondheid, Gebruikskwaliteit, Toekomstwaarde en Proceskwaliteit.
- Voor een nieuw gebouw(deel), niet zijnde het projecttype 'alleen het casco': een minimale score van 70% van het keurmerk voor duurzame vastgoedobjecten (BREEAM-NL Nieuwbouw 2020) van de Dutch Green Building Council of GPR Gebouw 4.4 met een score van ten minste 8,0 voor de thema's Energie, Milieu, Gezondheid, Gebruikskwaliteit, Toekomstwaarde en Proceskwaliteit.

➤ **Realisatie van de verduurzamings- en bouwopgave versnellen via de Groenregeling**

Overkoepelend voor de categorie 'duurzaam bouwen' stelt de NVB voor om de eisen BREEAM-NL en GPR-Gebouw geheel gelijk te trekken met de eisen vanuit de MIA/VAMIL (E 6121 en E 6116) voor duurzame bouw (renovatie en nieuwbouw). Het is wenselijk dat duurzaam bouwen ook conform de eisen van BREEAM-NL en GPR-Gebouw wordt gestimuleerd om discrepanties en onduidelijkheden in de markt weg te nemen.

De gebouwde omgeving heeft een enorme verduurzamingsopgave te realiseren. Niet alleen in het verduurzamen van de bestaande woningvoorraad, maar ook in het bouwen van honderdduizenden nieuwe, duurzame woningen. Door allerlei (wereldwijde) ontwikkelingen liggen de bouwkosten erg hoog en aanvullende regulering wordt toegepast (o.a. wet betaalbare huur, verbod tijdelijke huurovereenkomsten, box 3 wijzigingen) wat de verduurzamings- en bouwopgave niet eenvoudiger maakt. De NVB pleit voor het significant verhogen van het toe te

kennen projectvermogen in alle categorieën Duurzaam Bouwen ten opzichte van het projectvermogen zoals dat nu wordt gehanteerd in de Groenregeling. Ten slotte roept de NVB op om voor woningen de voorwaarde voor primair fossiel energiegebruik (in kWh per m² gebruiksoppervlak p/j) dat niet hoger is dan 50% van het vereiste dat geldt op grond van het Bouwbesluit 2012 te handhaven. Een strengere eis per 01-01-2024 (niet hoger dan 30%) maakt de verduurzamings- en bouwopgave nog uitdagender dan die al is.

Toekomst van de Groenregeling

De NVB vraagt nadrukkelijk aandacht voor de preciaire situatie van de groenbanken, groenfondsen en de Groenregeling. De energietransitie is het fundament van veel andere duurzaamheidstransities. Om de klimaatdoelen die zijn vastgelegd in de nationale Klimaatwet te halen, zal de markt – bedrijfsleven, publieke sector en financiële sector – de krachten zo veel mogelijk moeten bundelen. Dan kan het niet zo zijn dat de overheid het acceptabel vindt dat alle marktkennis en de bestaande (en langlopende) contacten van de groenbanken en groenfondsen suboptimaal worden ingezet.

In de brief van 27 november 2023 heeft de NVB u gevraagd om in gesprek te gaan over hoe wij (1) samen kunnen optrekken om mogelijk tot een 'reparatie' te komen in verband met de gevolgen van de aanpassing van de fiscale vrijstelling en (2) de instroom (en inleg) van beleggers en spaarders kunnen vergroten. Daaraan zouden we graag willen toevoegen het in gezamenlijkheid heroverwegen van de financieringscriteria opdat die aansluiten bij de marktrealiteit. Wij blijven ons inzetten voor een impactvolle en aantrekkelijke Groenregeling als stimulans voor de snellere verduurzaming van Nederland.

